

Hjálp ella bjarging

Eini afturvendandi spurningur í Tromsø post- og tinghúsi teir triggjar dagarnar fyrst í apríl, tá Tromsø Byrett viðgjörði trætuna millum reidariini hjá Leiranger og Vágborg og Arctic Prawn, var bjarging ella hjálp.

Sambært norsku sjólógini hefur tann, sum bjargar skipi „forulykket eller i fare“ rætt til bjargingarløn.

Men samstundis hefur tað verið síður, at skip, sum royna á somu leið, til dømis í ísnum við Svalbard, hjálpa hvørjum øðrum, uttan at krevja nakað afturfyrri. Hetta siga feroyskir skiparar, sum í nógv ár hava fiskað í Barentshavinum.

Men sakførarin hjá norska reidarinum visti hesum aftur í sakarmálsviðgerðini. Hann viðurkendi, at teir trigger skipararnir vóru samdir um at sigla saman úr ísnum. Skipanin á Leiranger kom við hesum uppskoti og Leiranger sigldi fremst. Onnur skip vóru ikki har á leið. Tey vóru rýmd undan ísnum. Men skipararnir gjørdur ongan sáttmála um, at Leiranger hevði skyldu til at hjálpa Vágborg og Arctic Prawn.

Tað kom eisini fram í rættinum, at reidarin á Leiranger, Ildar Pettersen – hann var á einum øðrum skipi – helt tað vera órskap hjá skiparanum á Leiranger at fara inn í ís eftir feroysku skipinum. Hann setti bæði skip og manning í vanda, hetta var ein skilaleys gerð. Men sum allir rættir sjómenn, helt Stig B. Nilsen, skipari, tað vera skyldu sína at royna at hjálpa hjálparleysum skipum.

Sakførarin hjá Leiranger visti á, at skipið var í stórum vanda, meðan tað bjargaði feroysku skipinum. Hann segði, at bjargingin var langt uttan fyrri tað, sum kann kallast ókeypis hjálp.

Ongin vandi

Sakførarin hjá feroysku reidarinum tók sjálvandi ikki undir við hesum. Hann segði, at Leiranger hevði ikki gjørt annað enn skip vanliga gera fyrri onki í ísnum. Feroysku skipini vóru heldur ikki í vanda og tey høvdu sjálvi sloppið úr ísnum fyrr ella seinni.

Feroysku reidarini vóru tó til reidar á gjalda 1,5 mill. nkr., tí „utgangspunktet viste Leiranger en fin holdning. De fikk god hjelp av Leiranger“.

Ikki á land

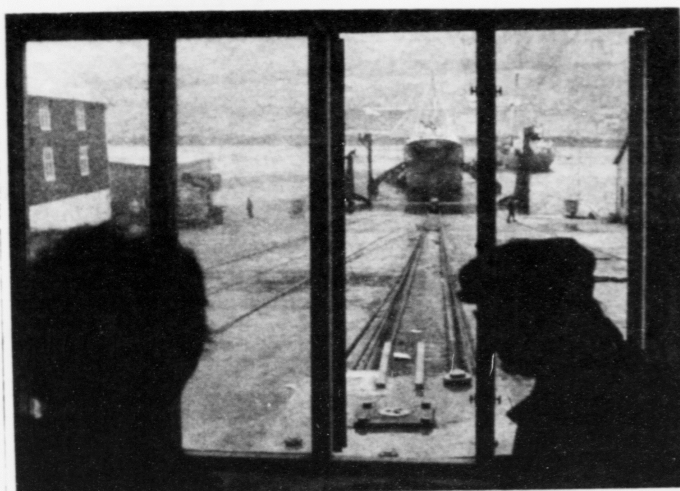
Rætturin kom til ta niðurstöðu, at ísveðurskiptini vóru sera torfør, men tó var stöðan ikki „ekstremt vanskelig“. Vandin var ikki fyrri, skipini fóru á land, hóast tey vóru bara 5,5 fjórðinga úr landi, tí isurin fram við landinum hevði stöðgað teimum.

Men vandin, Vágborg og Arctic Prawn vóru í, var størri enn vandin, skip altíð mugu sigast at vera í í slíkum farvatni. Og bæði skipini vóru hjálparleys.

Rætturin staðfesti, at skipini vóru í tí, sjólógin kallar vanda.

Hann staðfesti eisini, at venja er, skip við Svalbard í vissan mun hjálpa hvørjum øðrum uttan samsýning. Men hann segði eisini, at hjálpin, Leiranger veitti, var størri enn tann, vanliga verður veitt uttan samsýning.

Men rætturin vildi ikki játta kravdu bjargingarlønina, 10% av 111 mill. nkr. Hann avgjörði, at Leiranger umframt endurgjald fyrri út-reiðslur og mistu veiðu hevur uppið „belønning/påskønnelse“ fyrri at hava hjálpt feroysku skipinum. 500.000 nkr. eru á goðari leið, heldur rætturin.

Nevndin í Menningargrunninum vrakaði týsdagin tvey tilboð upp á Vágs skipasmiðju. Tey vóru ov lág roynt verður at fáa 10 - 11 mill. kr. fyrri hana.

Tilboðini ov lág

Nevndin í Menningargrunninum avgjörði týsdagin ikki at taka av tilboðunum, hon hevði fingið upp á Vágs skipasmiðju. Tey vóru alt ov lág, annað var 5, hitt 6 mill. kr.

Menningargrunnurin vil hava 10-11 mill. kr. fyrri

skipasmiðjuna. Fær hann 10, missir hann kortini 3 mill. kr.

Menningargrunnurin keypti Vágs skipasmiðju á tvingsilsupphæði 18. mai fyrri 8,25 mill. kr.

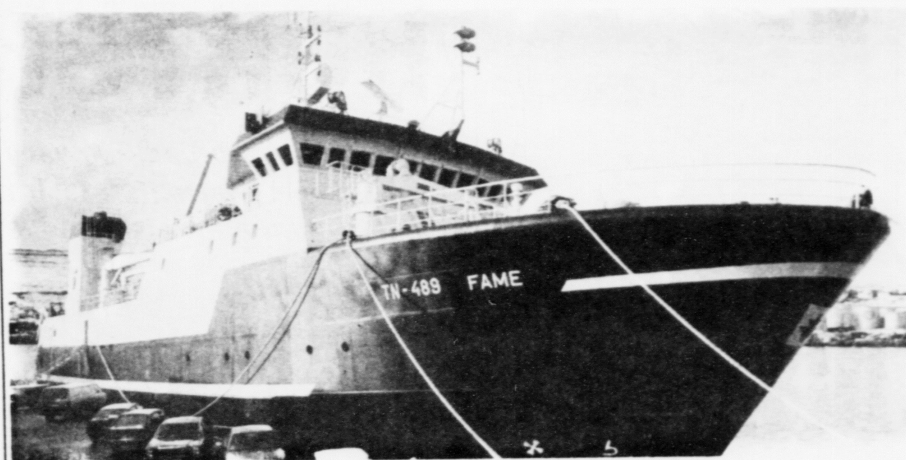
Martin Djurhuus, stjóri á Menningargrunninum, sigur, at teir, sum hava bjóðað, fáa

at vita, tilboðini vóru ov lág og, at grunnurin roynir at fáa 10 - 11 mill. kr. fyrri skipasmiðjuna. Hann sigur, at grunnurin hevur fingið á bendar um, fleiri tilboð eru á veg.

Sambært 14. september leygdagin eigur Heri Hjelm

í Vágs annað tilboðið, 5 mill. kr., upp á skipasmiðjuna. Í lóguni leigar Landsstýrið skipasmiðjuna, so ein nýbygningur kann gerast liðugur.

hd

Fame gjort góðan sáttmála

Ongantíð áður er slíkur sáttmáli gjørdur privat í Sovjet

Eru skeljar til, soleiðis sum russar siga, er skipið Fame bjargað. Í seinastu viku gjørdi reidarið hjá Fame við sovjetiska reidarið í Murmansk, Sevryba, um skeljavæðu. Og hetta er ein goður sáttmáli fyrri báðar partar.

Eftir sáttmálanum sleppur Fame nú at royna á leiðum, ið annars eru stongdar fyrri øllum øðrum útlandskum skipum. Fame er í lóguni til garantiefurlit, ið verður av 27. juni, og 10. juli skal hann vera í Murmansk eftir sovjetisku sjómønnum, sum skulu við.

Tað verða 24 sovjetiskir sjómenn við, og 16 feroyskir. Feroysingarnir eru yvirmenninir og serkønt á ymsum økjum, so sum kranamenninir.

Í sáttmálanum stendur eisini, at eitt sovjetiskt rannsóknarskip skal leita eftir skeljum. Hetta skipið hevur roynt síðan 26. mai, og teir hava skrásett, hvar skeljar vóru at finna. Fame hevur annars fyrr roynt at onkrum av hesum leiðum við vánaligum úrsliti.

Sáttmálin við Sevryba, ið er reidarið hjá fiskiflotanum

í Murmansk, kemur væl við hjá Fame. Ongin aðrir mægu-leikar eru til at taka.

Hetta er fyrsta ferðin, nakar hevur gjørt sáttmála privat við eitt felag í Sovjet. Sáttmálin er gjørdur uttan hjálp frá nokrum politiskum myndugleikum.

Um skeljar eru, sum russar siga, so kann Fame halda fram við veiðuni í sovjetiskum sjógv. Annars, sigur sáttmálin, kunnu teir veiða 5.400 tons brutto. Tað er stívlaga ein last.

- Men vit vóna, at skeljar eru, so vit kunnu fáa eitt gott

samstary í lag, sigur Árni Dam, sum var við John Dam, reidara, í Murmansk og skrivaði undir sáttmálan við Sevryba.

randi

Sakarkrævið hjá Leiranger: 17.000.000 nkr. og 18% í rentu frá mars 1988. Sakskotu (vágborg og Arctic Prawn) rinda sakarkostnaðin.

Sakarkrævið hjá Vágborg og Arctic Prawn: Fridøming móti at rinda 1.500.000 nkr. og fáa sakarkostnaðin goldnan.

Tromsø Byrett: Vágborg rindar 749.239 nkr. og 18% í rentu frá 1. mars 1988 Arctic Prawn rindar 1.693.933 nkr. og 18% í rentu frá 1. mars 1988. Reidariini rinda 5.300 nkr. fyrri sakkonar domarar.

Hvørgin partur rindar sakarkostnaðin hjá hinum.